

Cudze chwalicie, swego nie znacie...

Cudze chwalicie, swego nie znacie...

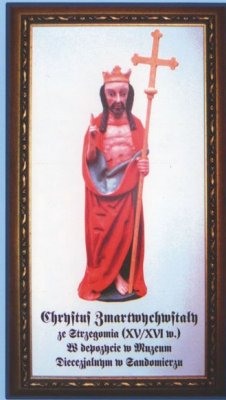
W ostatnim czasie nakładem Parafii Rzymskokatolickiej w Strzegomiu ukazał się folder reklamujący jeden z najcenniejszych zabytków drewnianej architektury sakralnej występujący na terenie gminy Rytwiany - modrzewiowy kościółek z przełomu XVI i XVII w. Obiekt ten niezmiennie zachwyca turystów odwiedzających naszą gminę. Bowiern tego typu kościołki oglądać można już jedynie w skansenach. Jak wynika z zapisków, pochodzących z kroniki Jana Długosza, już w pierwszej połowie XIV w. istniała drewniana świątynia p.w. Św. Andrzeja Apostoła, której pierwszym plebanem był Jan. Fundatorem świątyni zaś był sam król Polski Kazimierz Wielki. Dawne inwentarze podają, że pierwotny kościół drewniany powstał w 1404r., zaś kalendarze liturgiczne, że w 1441r. Obecny kościół parafialny zbudowany jest z drewna modrzewiowego. Jego wnętrze urządzone zostało według staropolskiego stylu. Wszystko jest tutaj miniaturowe: późnorenesansowy ołtarz główny, barokowe ołtarze boczne, chór. Po 1875r. kościół gruntownie odrestaurowano, a w latach trzydziestych XX wieku przedłużono o kilka metrów.

Obecnie trwa restauracja zabytkowego kościoła. Duże wrażenie robi pieczołowicie odnowiony obraz w dużym ołtarzu - sugestywna Pieta, o rysach twarzy miejscowego ludu. Warto zobaczyć również wykutą w kamieniu chrzcielnicę z barokową pokrywą. Unikatem w skali kraju są przepiękne renesansowe boazerie o pałacowej elegancji. Jedna z płyt boazerii przedstawia tutejszy kościółek po pierwszym jego powiększeniu, inna - tajemniczego osobnika łowiącego ryby. Być może to sławny strzegomski rodak o. Piotr ze Strzegomia (zm. w 1516r.), wybitny Opat ze Świętego Krzyża ? W czasie prac konserwatorskich odkryto: pod boazeriami starsze polichromie, a w skrytce za boazerią rzeźbę Chrystusa Zmartwychwstałego, która liczy ok. 500 lat. Te odkrycia dowodzą, że kościół w Strzegomiu jest jedną z najstarszych drewnianych świątyń w tej części Polski. Kto wie, ile jeszcze zagadek kryje stary kościółek ?

Wspomniany folder można nieodpłatnie nabyć m.in. w Urzędzie Gminy w Rytwianach, pok. 11. Serdecznie zapraszamy.

Portal południowej kruchty jest w stylu późnogotycki, modrzewiowy, balustrada chóru, z rzeźbą św. Andrzeja z XVII w. W czasie prac konserwatorskich odkryto: pod boazeriami starsze polichromie, a w skrytce za boazerią rzeźbę Chrystusa Zmartwychwstałego liczącą ok. 500 lat. Te odkrycia znacząco przesuwają datę powstania prezbiterium kościoła – czyniąc tę budowlę jedną z najstarszych drewnianych świątyń tej części Polski. Ostatnio została dokonana restauracja i rekonstrukcja polichromii w nawach kościoła, gł. XIX- wiecznych.

Chrystus Zmartwychwstały
ze Strzegomia (XV/XVI w.)
z depozytu w Słagunem
Diecezjalnym w Zandemierzu

**NIECH WSZYSTKIM
MODLĄCYM SIĘ I ZWIEDZAJĄCYM
NASZĄ ŚWIĄTYNIĘ
WYPRASZA ŁASKI
MARYJA – BOLESNA PANI.**

**KOŚCIÓŁ
POD WEZWANIEM
MATKI BOŻEJ BOLESNEJ
I ŚWIĘTEGO
ANDRZEJA APOSTOŁA**

W STRZEGOMIU

Pierwsza wzmianka o parafii Strzegom, której plebanem był Jan, pochodzi z 1326r. Dawne inwentarze podają, że pierwotny kościół drewniany powstał w 1404r., zaś kalendarze liturgiczne, że w 1441r. Obecny kościół parafialny zbudowany jest z drewna modrzewiowego wg konstrukcji zrębowej. W 1595r. poświęcenia dokonał bp krakowski Jan Radziwiłł. W latach 1609 – 1875 kościół w Strzegomiu był kościołem filialnym parafii Wiązownica. Po 1875r. Kościół gruntownie restaurowano, a w latach trzydziestych XX w. przedłużono o kilka metrów. Prezbiterium jest krótkie, zamknięte wielobocznie, którego ściany pokryte są na całej wysokości boazerią późnorenansową. Korpus kościoła stanowi nawa główna z dwiema niższymi nawami bocznymi. Przy prezbiterium i nawie głównej jest strop płaski, w nawach bocznych, oddzielonych rzędami słupów są stropy skośne. Dach kościoła jest wysoki, siodłowy, pokryty gontem, na którym znajduje się wieżyczka na sygnaturkę, o charakterze barokowym. Kościół posiada trzy ołtarze. Ołtarz główny jest późnorenansowy z obrazem Matki Bożej Bolesnej (Pieta) oraz św. Andrzeja. Ołtarze boczne są barokowe.

Godną uwagi jest ambona późnorenansowa. Przy kościele stoi drewniana dzwonnica z pocz. XX w. Obecnie trwa restauracja kościoła. Odnawiany kościół poświęcił J. E. ks. Bp Marian Zimałek, J. E. Ks. Bp Edward Frankowski, J. E. ks. Areybp Andrzej Dzięga. Intensywne prace konserwatorskie rozpoczęły się w 2002r. Kościół został poddany gruntownej restauracji – wymieniono więźbę wieży i pokryto ją blachą miedzianą. Zerwano zgniłą podłogę, wykonano izolację betonowe wylewki, ułożono nową podłogę, a w prezbiterium i przedsiobkach odtworzono, wg starych egzemplarzy, płytki ceramiczne.

Odnówione prezbiterium załśniło gamą renesansowych barw: cynobrem, złotem, zielenią, bielą, błękitem. Duże wrażenie robi obraz w dużym ołtarzu – to sugestywna Pieta, o rysach twarzy miejscowego ludu. Unikatem na skalę Polski, są przepiękne, renesansowe boazerie o pałacowej elegancji. Jedną z płycin boazerii przedstawia tutejszy kościołek po pierwszym powiększeniu, inna tajemniczego zakonnika łowiącego ryby. Być może to sławny strzegomski rodak- o. Piotr ze Strzegomia (zm. w 1516r.) wybitny Opat ze Świętego Krzyża. Renesansowa ambona zachwyca lekkością i wdziękiem, a piękną ramę dla ciepłego w barwach prezbiterium stanowią dwa boczne ołtarze, barokowe, utrzymane w tonacji chłodnej (popiele, błękity, zielenie, srebro). Godną uwagi jest XVI- wieczna chrzcielnica, kuta w kamieniu, z barokową pokrywą.